

GENESIS

Seper Beresit

De Proloog: 1:1 – 2:3

In (het) begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en leeg, en duisternis lag over de watervloed; en de Geest van God zweefde over de wateren.

En God zei: Laat er licht zijn! En er was licht. En God zag het licht dat het goed was; en God maakte scheiding tussen licht en duisternis. En God noemde het licht dag en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag.

En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water, en laat dat scheiding maken tussen water en water! En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is, en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.

En God zei: Laat het water dat onder de hemel is, in één plaats samenvloeien en laat het droge zichtbaar worden! En het was zo. En God noemde het droge 'land' en het samengevloeiende water noemde Hij 'zeeën'; en God zag dat het goed was.

En God zei: Laat het land vegetatie doen opkomen, zaaddragende planten, vruchtbomen, die naar hun soort vrucht dragen, waarin hun zaad is op het land! En het was zo. En het land bracht vegetatie voort, zaaddragende planten naar hun soort en bomen die vrucht dragen waarin hun zaad is, naar hun soort. En God zag dat het goed was.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de derde dag.

De Proloog: 1:1 – 2:3

En God zei: Laten er lichten zijn in het uitspansel van de hemel om scheiding te maken tussen de dag en de nacht; en laten zij dienen tot tekenen, en van vaste tijden en van dagen en jaren!

En laten zij tot lichten zijn in het uitspansel van de hemel om licht te geven op de aarde! En het was zo.

En God maakte de twee grote lichten: het grote licht om de dag te beheersen en het kleine licht om de nacht te beheersen; en ook de sterren. En God stelde ze in het uitspansel van de hemel om licht te geven op de aarde, om de dag en de nacht te beheersen en om scheiding te maken tussen licht en duisternis. En God zag dat het goed was.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vierde dag.

En God zei: Laat het water wemelen van zwermende levende wezens; en laten er gevleugelden boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeewezens en alle bewegende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelden naar hun soort. En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en verbreid in het water van de zeeën; en laat al wat vleugels heeft, talrijk worden op de aarde!

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.

En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en de roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort.

En God zag dat het goed was.

De Proloog: 1:1 – 2:3

En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen! En God zei: Zie Ik geef u al het zaaddragende gewas dat op heel de aarde is, en alle bomen waaraan zaaddragende boomvruchten zijn; dat zal u tot voedsel dienen. Maar aan al de wilde dieren van de aarde, aan alle vogels van de hemel en aan al wat over de aarde rond beweegt, waarin leven is, heb Ik al het groene gewas tot voedsel gegeven. En het was zo. En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag.

Zo zijn de hemel en de aarde voltooid, en heel hun legermacht.

Toen God op de zevende dag Zijn werk, dat Hij gemaakt had, voltooid had, rustte Hij op de zevende dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God zegende de zevende dag en heiligde die, want daarop rustte Hij van al Zijn werk, dat God schiep door het te maken.

Indeling van de proloog

- Genesis 1:1-2 Samenvattende introductie : in begin, de schepping van hemel en aarde
- Genesis 1:3-5 **Dag 1** creatie van licht scheiding van licht en duisternis
- Genesis 1:6-8 **Dag 2** creatie van het uitspansel scheiding tussen de wateren 'onder' en 'boven'
- Genesis 1:9-13 **Dag 3** creatie van het droge scheiding tussen de zeeën en de aarde
 creatie van vegetatie, planten en bomen
- Genesis 1:14-19 **Dag 4** creatie van de zon, de maan en de sterren
- Genesis 1:20-23 **Dag 5** creatie van zeedieren en vogels
- Genesis 1:24-31 **Dag 6** creatie van vee, kruipende dieren en wilde dieren
 creatie van de mensheid
- Genesis 2:1-3 Samenvattende eindconclusie : voltooiing van de schepping van hemel en aarde
 Dag 7 zegening en heiliging van de 7^e dag als Gods dag van rust

De schepping als Gods Tempel

וַיִּשְׁבַּח דָּבָר קֹדֶשׁ: קוֹל
יְהוָה יִשְׁרָוּת, וּבְהִיבְלוּ, כֵּלֹ
וַיִּשְׁבַּח יְהוָה, וַיִּשְׁבַּח יְהוָה

Dag 6b: De mensheid als priesterkoningen om te heersen
als Gods beelddraggers over de aarde en al wat leeft

Dag 3: Scheiding van de zeeën en het droge land en de vegetatie op het land	Dag 6a: Landdieren
Dag 2: Scheiding van de wateren 'boven' en de wateren 'onder'	Dag 5: Vogels in de hemel, vissen en zeedieren
Dag 1: Er zij licht Scheiding tussen licht en duisternis	Dag 4: Lichten om te heersen over dag/nacht zon, maan en sterren

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Na het creëren van alle landdieren, evalueert God de uitkomst meteen als 'goed'
- ❖ **Nog voor er sprake is van de mensheid, wordt Gods werk al 6x 'goed' verklaard!**
- ❖ De schepping is waardevol naar het oordeel van de bron van alle waarde → **Scheppergod**
- ❖ Toonaangevende leiders in de reformatie dachten daar enigszins anders over...

Luther: (te wijten aan de zondeval zijn) nutteloze bomen en planten, doornen en distels, luizen, vliegen, huismijt, verwoestende krachten van water en vuur...

Calvijn: gure en stormachtige winden, vorst, donderbuien, buitensporige regenval buiten het seizoen, droogte, hagel, braamstruiken en schadelijke planten...

- ❖ Dit wereldbeeld, beschouwt de relatie van de mens tot de schepping enkel **vertikaal**
- ❖ *De mens is echter naar het scheppingspatroon een levend wezen onder de levende wezens*

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Na het creëren van alle landdieren, evalueert God de uitkomst meteen als 'goed'
- ❖ **Nog voor er sprake is van de mensheid, wordt Gods werk al 6x 'goed' verklaard!**
- ❖ De schepping is waardevol naar het oordeel van de bron van alle waarde → **Scheppergod**
- ❖ Toonaangevende leiders in de reformatie dachten daar enigszins anders over...

Luther: (te wijten aan de zondeval zijn) nutteloze bomen en planten, doornen en distels, luizen, vliegen, huismijt, verwoestende krachten van water en vuur...

Calvijn: gure en stormachtige winden, vorst, donderbuien, buitensporige regenval buiten het seizoen, droogte, hagel, braamstruiken en schadelijke planten...

- ❖ Dit wereldbeeld, beschouwt de relatie van de mens tot de schepping enkel **vertikaal**
- ❖ *Er is een fundamentele verbondenheid met alle levende wezens en de aarde* → **Genesis 2**

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Na het creëren van alle landdieren, evalueert God de uitkomst meteen als 'goed'
- ❖ **Nog voor er sprake is van de mensheid, wordt Gods werk al 6x 'goed' verklaard!**
- ❖ **Opmerkelijk** → deze onmiddellijke evaluatie na de creatie van de mens is er echter niet. . .

'En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag. Zo zijn de hemel en de aarde voltooid, en heel hun legermacht.'
(Gen.1:32;2:1)

- ❖ De reden ligt gevat in de unieke wijze waarop de mens gecreëerd wordt en zijn functie
- ❖ Mozes heeft dag na dag, stelselmatig 'de goden' verwijderd uit het wereldbeeld
- ❖ Gods volk kende enkel een bestaan als 'slavenarbeiders' voor de 'goden' van Egypte
- ❖ Nu gaan zij een 'goddelijke rol' gedelegeerd krijgen in de wereld van Gods schepping!

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ Na het creëren van alle landdieren, evalueert God de uitkomst meteen als 'goed'
- ❖ **Nog voor er sprake is van de mensheid, wordt Gods werk al 6x 'goed' verklaard!**
- ❖ **Opmerkelijk** → deze onmiddellijke evaluatie na de creatie van de mens is er echter niet. . .

'En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag. Zo zijn de hemel en de aarde voltooid, en heel hun legermacht.'
(Gen.1:32;2:1)

- ❖ De evaluatie van de schepping van de mens, die volgt pas een hele tijd later. . .

'Toen Jahweh zag, dat de boosheid van de mens groot was op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos was, berouwde het Jahweh, dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het smartte Hem in zijn hart.'

(Gen.6:5,6)

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

- ❖ In tegenstelling tot de zeedieren & gevleugelden, *ontbreekt 'de zegen' voor de landdieren*
- ❖ Al wat beweegt in zee & lucht moet hun levensruimtes 'beheersen' door toenemende aantallen!
- ❖ Het 'land' wordt niet enkel en alleen de habitat van de landdieren, *maar ook van de mensheid*

'Ik zal hen niet in één jaar vóór u uit verdrijven, anders wordt het land een woestenij en worden de wilde dieren van het veld u te talrijk. Ik zal hen geleidelijk vóór u uit verdrijven, totdat u zo in aantal toegenomen bent dat u het land in erfbezit kunt nemen.' (Ex.23:29,30)

- ❖ Het land zou Israëls' erfbezit worden waar zij als rentmeesters het vruchtgebruik van genieten

'...want het land is van Mij, en gij zijt vreemdelingen en bijwoners bij Mij.' (Lev.25:23)

'maar in het zevende jaar moet u het met rust laten en het braak laten liggen, zodat de armen onder uw volk kunnen eten; en het overschot ervan kunnen de dieren van het veld eten.

U moet hetzelfde doen met uw wijngaard en met uw olijfbomen.' (Ex.23:11)

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

❖ De **zegen & vloek** van het verbond laat zien dat 'de wilde dieren' **Jahweh gehoorzamen**

'Ik zal vrede in het land geven, zodat u kunt slapen zonder dat iemand u schrik aanjaagt. Ik zal de wilde dieren uit het land wegdoen en geen zwaard zal meer door uw land gaan.'

'Ik zal de dieren van het veld op u afsturen en die zullen u van **kinderen** beroven, uw **vee** uitroeien en u in aantal zó verminderen, dat uw wegen er verlaten bij liggen.' (Lev.26:6, 22)

❖ Ook na Gen.3 is het wilde leven 'goed' te noemen, *omdat het zijn Schepper gehoorzaamt*

❖ **Het is in die context dat volgende controversiële passages begrepen dienen te worden**

'Een wolf en een lammetje zullen gezamenlijk weiden, een leeuw zal stro eten als een rund, een slang - zijn voedsel zal stof zijn. Zij zullen geen kwaad doen en geen verderf aanrichten op heel Mijn heilige berg, zegt Jahweh.' (Jes.65:25)

❖ wilde dieren zullen niet langer een bedreiging vormen, maar in harmonie leven ➡ (klein)vee

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

❖ De context is het **ideaalbeeld** → elke Israëliet die boert op zijn erfdeel in het beloofde land

'Maar zij zullen zitten, ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, niemand zal ze schrik aanjagen, want de mond van Jahweh der legermachten heeft het gesproken.' (Micha 4:4)

'Koe en berin zullen samen weiden, hun jongen zullen bij elkaar neerliggen. Een leeuw zal stro eten als het rund. Een zuigeling zal zich vermaken bij het hol van een adder, en in het nest van een gifslang zal een peuter zijn hand steken. Men zal nergens kwaad doen of verderf aanrichten op heel Mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van de kennis van Jahweh, zoals het water de bodem van de zee bedekt.' (Jes.11:7-9)

'Hoor het woord van Jahweh, gij Israëlieten, want Jahweh heeft een rechtszaak met de bewoners van het land, omdat er geen trouw, geen liefde en geen kennis van God is in het land. Vloeken, liegen, moorden, stelen en echtbreken! Men pleegt geweld, bloedbad volgt op bloedbad. Daarom treurt het land, al wat er woont kwijnt weg, de dieren van het veld en alles wat vliegt; zelfs de vissen in zee komen om.' (Hosea.4:1-3)

Creatie van de landwezens

'En God zei: Laat het land levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, niet roofzuchtige dieren en roofdieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de roofdieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle niet roofzuchtige dieren van de aardbodem naar hun soort. En God zag dat het goed was.' (Gen.1:24,25)

❖ De context is het **ideaalbeeld** → elke Israëliet die boert op zijn erfdeel in het beloofde land

'Maar zij zullen zitten, ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, niemand zal ze schrik aanjagen, want de mond van Jahweh der legermachten heeft het gesproken.' (Micha 4:4)

'Koe en berin zullen samen weiden, hun jongen zullen bij elkaar neerliggen. Een leeuw zal stro eten als het rund. Een zuigeling zal zich vermaken bij het hol van een adder, en in het nest van een gifslang zal een peuter zijn hand steken. Men zal nergens kwaad doen of verderf aanrichten op heel Mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van de kennis van Jahweh, zoals het water de bodem van de zee bedekt.'

(Jes.11:7-9)

'Zelfs een ooievaar in de lucht kent zijn vaste tijden, tortelduif, zwaluw en kraanvogel nemen de tijd van hun aankomst in acht, maar Mijn volk kent de verordeningen van Jahweh niet. Hoe kunt u dan zeggen: Wij zijn wijs, en de wet van Jahweh is bij ons!'

(Jer.8:7)

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreed over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!

(Gen.1:26-28)

'En het was zo..!'

- ❖ Mozes gaat zelfs de poëtische toer op: ➡ En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.
- ❖ Ook de zegen is in drievoud ➡ niet enkel procreatie, ook de zegen om te heersen
- ❖ 'Elohim' ➡ majesteitsmeervoud ➡ Hij is de ultieme expressie van wat **Goddelijk** maakt
- ❖ 'Laten wij / laat ons ➡ een grammaticale overeenstemming?
'Toen zei Jahweh God: Zie, de mens is geworden als één van Ons,...!' (Gen.3:22)
'Kom, laten Wij neerdalen en laten Wij hun taal daar verwarren,...!' (Gen.11:7)
- ❖ 2 x een conflictsituatie tussen de mens & de 'hemelse sferen' ➡ *waar hun lot al beslist is*

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

❖ Het meest waarschijnlijke, is dat het telkens gaat om een verwijzing naar '**het engelenrijk**'

'wat is dan de sterveling, dat U aan hem denkt, en het mensenkind, dat U naar hem omziet? Toch hebt U hem weinig minder gemaakt dan de engelen en hem met eer en glorie gekroond.' (Ps.8:4,5)

'Waar was u toen Ik de aarde grondvestte?

...toen de morgensterren samen vrolijk zongen, en al de zonen van God juichten?' (Job 38:4,7)

❖ **Bezwaar** → zijn mensen dan naar 'hun' beeld, en mede door 'engelen' gecreëerd?

❖ Grondtekst → 'adam' → collectief = mens/mensheid → individueel of een persoonsnaam

❖ 'adam' is uit de aarde 'adamah' → 'aardwezen' is nauwkeuriger & geslachtsloos!!

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

❖ De hamvraag → Wat verstaan Mozes en zijn publiek onder 'beeld & gelijkenis'?

Inscriptie Karnak tempelcomplex (Luxor):

'Ik kwam om u Djah's leiders te onderwerpen, ik legde ze aan je voeten doorheen hun landen; ik toonde hen je majesteit als heer van het licht, zodat u voor hen scheen als mijn gelijkenis.'

Amon Ra tot Thoetmozes III

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreed over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

❖ De hamvraag → Wat verstaan Mozes en zijn publiek onder 'beeld & gelijkenis'?

Amon - Ra tot Amenophis III (1388-1351 v.Chr.)

'Je bent mijn geliefde zoon, ik heb je gegeven om in vrede over de aarde te regeren.

Beeld van Ra, heilig beeld van Ra,
levend beeld op aarde, gelijkenis van Ra...
(Farao is...) het schitterende beeld van hem,
Heer van allen en een schepsel van de goden
van Heliopolis ...

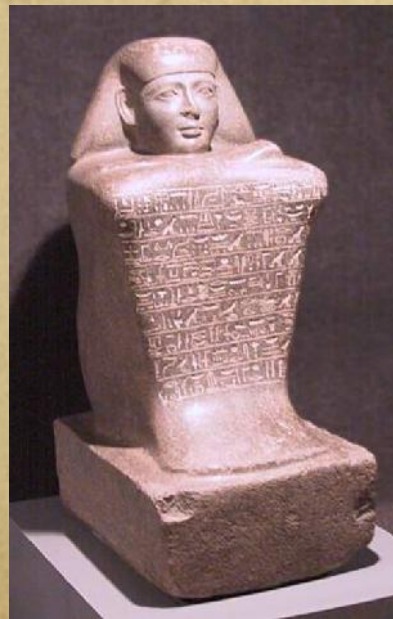
Opnieuw verwekt voor zichzelf ...
als zijn eigen levende beeld!

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

❖ De hamvraag → Wat verstaan Mozes en zijn publiek onder 'beeld & gelijkenis'?

Weidt de mensen, de kudde van god.
Hij maakte hemel en aarde voor hen ...
Hij gaf hen adem in de neus tot leven.
Het zijn, zijn beelden, uit zijn lichaam voortgebracht ...
Hij maakte voor hen planten en vee,
gevogelte en vissen om ze te eten te geven ...
Als ze huilen, hoort hij ...
Want god kent elke naam.

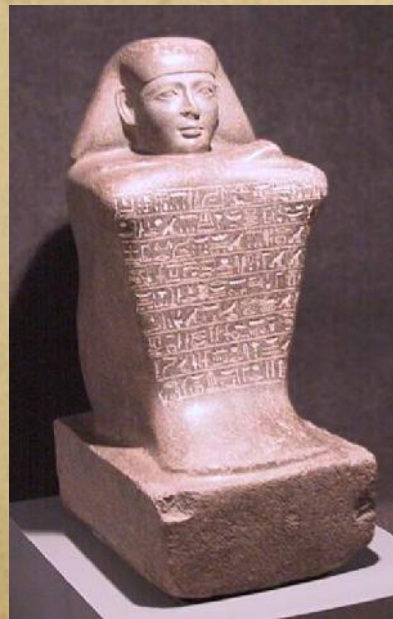
Onderwijs voor Merikare,
een verhandeling over koningschap en morele verantwoordelijkheid
(2025–1700 v. Chr.)

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!' (Gen.1:26-28)

❖ De hamvraag → Wat verstaan Mozes en zijn publiek onder 'beeld & gelijkenis'?

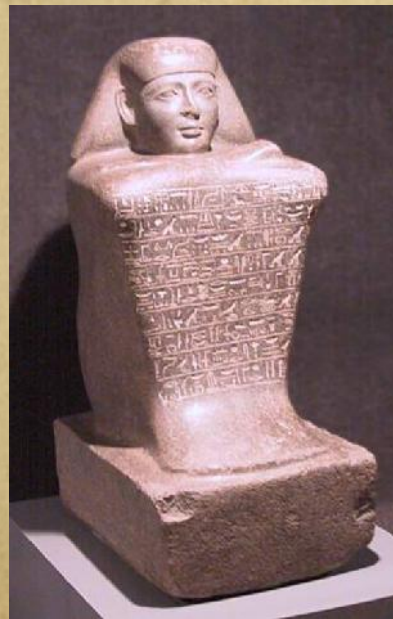
Neem Ma'at in acht, opdat u lang op aarde zult blijven. Troost hem die huilt, en onderdruk de weduwe niet. Maak geen onderscheid tussen een hooggeborene en een gewone man, maar neem een man in uw dienst vanwege zijn daden. Wees van uw kant genadig voor hen die voor u nederig zijn, en wees tevreden met je (eigen) brood en bier. Het karakter van hem die oprecht van hart is, is acceptabeler dan het offerdier van hem die verkeerd doet. Handel namens god - en Hij zal hetzelfde voor jou doen -

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

❖ De hamvraag → Wat verstaan Mozes en zijn publiek onder 'beeld & gelijkenis'?

Behoedt u om onrechtvaardig te straffen, doe geen kwaad, want het zal u niet ten goede komen. Laten uw beelden naar verre vreemde landen worden gestuurd, zelfs degenen die ze niet zullen erkennen. Want wie geen kennis heeft van de zaken van de vijand, zal lijden.

Onderwijs voor Merikare,
een verhandeling over koningschap en morele verantwoordelijkheid
(2025–1700 v. Chr.)

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

❖ De diverse weergaves → vertalen is verklaren...

'Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en laten zij heersen... (HSV)

'Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis, opdat zij heersen... (NBG)

'Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken; zij moeten heerschappij voeren... (NBV)

❖ Beide zijn geen synoniemen, doch overlappen elkaar en worden soms afwisselend gebruikt

'Toen Adam 130 jaar geleefd had, verwekte hij een zoon naar zijn gelijkenis, als zijn beeld,...' (Gen.5:3 NBG)

❖ Ofwel begrijpt men 'gelijkenis' als een nadere verklaring, of als synoniem voor 'beeld'

❖ De mens is gecreëerd naar **Gods beeld**, zoals de tabernakel naar het getoonde 'model'

'Zie nu toe, dat gij alles maakt naar het model dat u daarvan op de berg getoond is.' (Ex.25:40 NBG HSV)

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreed over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

- ❖ Mensen zijn geen 'weergave' van een 'voorstelling' van God, ze **zijn het beeld van God!**
'Want de man behoort zijn hoofd niet te dekken, daar hij het beeld en de heerlijkheid van God is...'
(1Kor.11:7)
- ❖ 'selem' betekent 'representant' in een fysieke vorm → *geen weergave van een fysiek uiterlijk*
- ❖ Een '**beeld**' brengt iets tot uitdrukking → *het is geen afbeelding...*
'Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van de hele schepping,..' (Kol.1:15)
- ❖ De mens is een getrouwe en adequate **representatie** → *maar geen reproductie!*
- ❖ Vaak wordt gezegd dat de Schrift, God, op een 'menselijke wijze' (antropomorf) voorstelt...

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

- ❖ Mensen zijn gemaakt als God, zodat God zichzelf aan/door mensen kan communiceren
- ❖ De '**beelden**' van de volkeren hebben wel ogen en oren, maar 'horen' en 'zien' niet. . .

'Hun afgoden zijn zilver en goud, het werk van mensenhanden: zij hebben een mond, maar spreken niet; zij hebben ogen, maar zien niet; zij hebben oren, maar horen niet; zij hebben een neus, maar ruiken niet; ...er komt geen geluid uit hun keel. Laat wie ze maken hun gelijk worden, al wie op hen vertrouwt.
(Ps.115:4-8)

'Zou Hij Die het oor plant, niet horen? Zou Hij Die het oog vormt, niet zien?' (Ps.94:9)

'Wie heeft de mens een mond gegeven? ...Ben Ik het niet, Jahweh? (Ex.4:11)

- ❖ **Alleen de ware God kan dit, en gaf ons daarom het nodige om Hem te kunnen representeren!**

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreed over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

- ❖ 1. De term 'beeld' verwijst altijd naar een 3D beeld → een psychosomatische eenheid
- ❖ 2. Het 'beeld' is geen 'reproductie' van de godheid, maar een adequate representatie
- ❖ 3. Het 'beeld' bezit het leven (inwonende geest) van degene die gerepresenteerd wordt.
- ❖ 4a. Het 'beeld' is functioneel → representeert de aanwezigheid van de gerepresenteerde
- ❖ 4b. Het 'beeld' fungeert als heerser in de plaats en de hoedanigheid van de godheid
- ❖ 5. Het 'beeld' is zowel in zijn mannelijke als vrouwelijke variant, volwaardig representatief
- ❖ **Probleem** → de 'representanten' hebben de plaats van 'de gerepresenteerde' ingenomen

Creatie van de mens als Gods beelddrager

'En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de wilde dieren die over de aarde rond bewegen! En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, verbreid over de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over het gevleugelde van de hemel en over al de dieren die over de aarde rond bewegen!
(Gen.1:26-28)

- ❖ 1. De term 'beeld' verwijst altijd naar een 3D beeld → een psychosomatische eenheid
- ❖ 2. Het 'beeld' is geen 'reproductie' van de godheid, maar een adequate representatie
- ❖ 3. Het 'beeld' bezit het leven (inwonende geest) van degene die gerepresenteerd wordt.
- ❖ 4a. Het 'beeld' is functioneel → representeert de aanwezigheid van de gerepresenteerde
- ❖ 4b. Het 'beeld' fungeert als heerser in de plaats en de hoedanigheid van de godheid
- ❖ 5. Het 'beeld' is zowel in zijn mannelijke als vrouwelijke variant, volwaardig representatief
- ❖ Het 'beeld' zijn van God is *meer dan een functie* → het is de identiteit van de mens
- ❖ Na Genesis 3 verliest de mens zijn identiteit niet, alleen de heerlijkheid die ermee gepaard is

The image features a stone wall with a central horizontal band of cracked, reddish-brown earth. The word "GENESIS" is written in large, yellow, serif capital letters across this band. The stone wall is composed of irregular, light-colored stones with dark mortar. The lighting is dramatic, with strong shadows and highlights, giving the scene a textured and aged appearance.

GENESIS